

det? Da havde man faktisk de politiske muligheder for at ændre det forhold. Man valgte ikke at gøre det, fordi man lagde vægt på, at arbejdsmarkedets parter skulle have det retsgrundlag, som de har i dag. Så den forargelse synes jeg på en eller anden måde virker en lille smule forkert.

Så til fru Annette Just, som peger på det, som også fru Pia Christmas-Møller her senest var inde på: Maastricht-aftalen og Den Sociale Pagt. Det er rigtigt, at vi er glade for Maastricht-aftalen, fordi der også er nogle undtagelser i den, som er helt afgørende i den sociale protokol, bl.a. den undtagelse, der består i, at organisationsfriheden ikke er omfattet, at forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår ikke er omfattet, og at sociale sikringsordninger ikke er omfattet, fordi det er nationalt anliggende. Vi lægger faktisk utrolig meget vægt på, at det er et nationalt anliggende, og det er også den definition, den fortolkning og den forståelse, som ILO har. Vores retsgrundlag er faktisk i orden.

Det er ligegyldigt, hvor mange mapper fru Annette Just kommer stillende med. Det er faktisk rigtigt, at der er nogle undtagelser i Maastricht-aftalen, og det ved enhver i dette land, fordi der faktisk er ganske mange, der har stemt enten ja eller nej til de undtagelser. Og det bliver der altså ikke ændret ved i en behandling af et beslutningsforslag på 5 linjer, fordi man ikke har gidet at gøre sig større anstrengelser, når det nu har været så afgørende for de tre partier, der har fremsat forslaget. Så man kan jo mindst talt undre sig.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at berolige fru Pia Christmas-Møller. CD er stadig væk uden nogen som helst forbehold i forhold til Maastricht, men samtidig er vi helt trygge ved arbejdsministerens forsikring om, at vi lever op til vores internationale forpligtelser med den lovgivning, vi har i Danmark. Men vi har ingen forbehold i forhold i Maastricht, vi har færre forbehold end et flertal i den danske befolkning.

Det andet, jeg godt vil sige, er, at der er organisationer, der er meget dygtige til at gøre de her ting, f.eks. lægeforeningen. Så vidt jeg ved, skal man være medlem af lægeforeningen for at kunne komme med på sygesikringsområdet, og sådan gælder det sikkert også for andre områder. Og det er jo ganske dygtigt, hr. Henning Grove; sådan kan man jo også lave eksklusivaftaler på en ganske snedig måde.

Men så vil jeg i øvrigt godt sige til hr. Henning Grove og til ordførerne for Venstre og Fremskridtspartiet, at det er jo dejligt forbløffende at opleve, at der kan være revner i det ideologiske grundlag. For der er jo en revne her: Vi skal have frihed, den enkeltes frihed, altså hvis de vil gøre det, som Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet vil have, for ellers skal der jo ikke være frihed. Jeg spørger bare, hvor er friheden til at beslutte, at man vil have eksklusivaftaler? Hvorfor skulle det være forbudt? Hvorfor skulle man ikke have frihed til, hvis en arbejdsgiver eller en arbejdstager mener, at der skal være en eksklusivaftale, at indgå en sådan aftale? Hvorfor skal det være forbudt at gøre det? Er det ikke frihed at vælge også den løsning?

Det mener jeg faktisk det er. Selvfølgelig er det da også en frihed. Jeg tror, mange arbejdsgivere vælger den frihed, for det mest rædselsfulde, der kunne være for arbejdsgivere i dette land, ville være et arbejdsmarked, hvor der væltede ekstreme organisationer rundt, man skulle forhandle med, der én efter én ville sætte kravene til lønninger og arbejdsforhold i overenskomsterne højt op, sådan at virksomhederne skulle forhandle med 3, 4, 5 forskellige organisationer rundt omkring og dermed få nogle voldsomme krav. Det er jo sandheden i det.

Det er derfor, at stemningen i langt den overvejende del af arbejdsgiverkredse er, at man alligevel synes, at eksklusivaftaler, skønt man måske nok ideologisk er imod dem, ikke er så slemme. Det skyldes, at de er ganske praktiske at have i dagligdagen for mange virksomheder, og derfor bliver kampen heller ikke taget.

Men det undrer mig lidt, at man i al frihedssnakken ikke også skal have friheden til at gøre det, som disse tre partier ikke kan lide. For det skal man vel. Og man kan altså stadig væk sige nej, vil jeg gerne sige til de ordførere. Man kan nemlig slås om det.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det er helt utroligt med hr. Peter Duetoft i dag. Der bliver talt om, at fagkampen skal have frit løb, og der bliver også sagt noget om, at man skal have frihed til at bruge eksklusivaftaler i denne fagkamp, som hr. Peter Duetoft sagde.

Jamen problemet er jo, at man tager fagkampen, som jeg også har sagt tidligere, i små virksomheder, som er helt udenfor. Jeg nævnte eksemplet med landmanden i Ribe. Hverken land-